

Perskaičius prašome atiduoti kitam!

2010 m. kovas. Nr.1 (34)
Leidinyi leidžiamas nuo 2003 m.

VALANČIUKŲ AIDAS

Vyskupo M. Valančiaus blaivystės sąjūdžio informacinis leidinyi
valančiukams, valančininkams, visuomenei„Valančiukų aidą“ galite skaityti ir interneto svetainėje adresu: www.valanciukai.lt

Laikraštis platinamas nemokamai. Leidžiamas vykdam Lietuvos blaivybės fondo paprojektą „Blaivi karta“ veiklą Nr. 13 (sutarties NR. 2004-LT0008-NVO-1EEE/NOR-02-033), finansuojamą pagal Europos ekonominės erdvės ir Norvegijos finansinių mechanizmų subsidijų schemą.

NAUJI METAI - NAUJI RATAI!

Nuotr. iš M. Šulskio asmeninio archyvo

Nuotraukoje Vyskupo M. Valančiaus blaivystės sąjūdžio
Vilniaus skyriaus Valdybos narys Mantas Šulskis

ŠIAME NUMERYJE:

- „Valančiukų aidą“ svečias - Lietuvos moksleivių sąjungos prezidentas Gabrielius Satkauskas
- Studentų skiltis: Jaunimas Lietuvoje gyvena blaiviau negu Olandijoje
- Sveikiname konkurso nugalėtojus!
- Džiaukimės, kad jis buvo...
- Apie Nacionalinės tabako ir alkoholio kontrolės koalicijos metinį suvažiavimą
- Tarptautinis blaivybės judėjimas

2010-ŲJŲ ŠVENTES ŠVĘSKIME BLAIVIU PROTU IR ATVIRA ŠIRDIMI

*Vyskupo M. Valančiaus blaivystės sąjūdžio pirmininkas,
Nacionalinės tabako ir alkoholio kontrolės koalicijos
prezidentas doc. dr. Aurelijus Veryga*

Turbūt sunku būtų prisiminti metus, kad švenčių laukimo netemdytų įvairūs sunkumai ir rūpesčiai. Ne išimtis ir šie metai. Nelengva susikaupti nuolatiniame šurmuelyje, kuriame labiausiai girdimos kalbos apie ekonominius nepriteklius ir sunkmetį. Kiekvieną bent kiek sąmoningesnį žmogų kamuoja mintys apie žmogaus išniekintą gamtą ir apie tai, kokią pasaulį paliksime savo vaikams.

Natūralu, kad bet kokią skausmingesnę sąmonės blyksnį ar sąžinės balsą stengiamės užgesinti, kad jis nekeltų mums nepatogumų, neverstų jaustis kaltais dėl to, kas vyksta aplinkui. Mūsų vidinė sumaištis naudojasi visi, kurie netingi. Televizijos pilnos niekučių be turinio, parduotuvės skelbia akcijas ir išpardavimus, ir net ekonomikos sunkmetis nesumažina prekybos centrų lankytojų srauto, nes nenupirkę materialios dovanos savo draugams bei artimiesiems jaučiamės kalti ir nevisaverčiai. O ar ne tokį jausmą mums ir siekia įpiršti švenčių „karštinės“ režisieriai, su tokia išmone užpildami visą aplinką mažavertėmis materialinėmis smulkmenomis. Jau nebūna švenčių, kurioms atėjus negalėtumėte gauti didelių nuolaidų alkoholiui, be kurio Lietuvoje jau nebeįsivaizduojamos ir religinės šventės.

J. Malinauskaitės nuotr.

FARS
Photo : Hassan Ghaedi

FARS NEWS AGENCY

FARS
Photo : Hassan Ghaedi

FARS
Photo : Hassan Ghaedi

FARS NEWS AGENCY

Kai bėgimas baigiasi ir pagaliau susėdame prie švenčių stalo, tampa aišku, kad jau žinome, kurioje didelio prekybos centro parduotuvėje pigiausios pirštinės, didžiausias vyno ar degtinės išpardavimas, skaniausia silkė ir pan. Bet nieko nebežinome apie tuos, kurie sėdi prie to paties stalo. Tą suvokus darosi taip sunku, kad norisi kuo greičiau užgesinti savo sąmonę ir virsti tuo, kam svarbu „atsipalaiduoti“ ir atjungti savo sąmonę nuo sunkių minčių. Su dideliu uolumu puolame pilstyti sąmonės konservantą savo draugams ir artimiesiems, kurie taip pat džiaugiasi galėdami išjungti savo sąmonės triukšmą. Alkoholis paverčia žmogų gyvuliu, slopina sąžinę ir protą. Tapo labai populiariu sakyti: reikia nusigerti, kad atsipalaiduotum ir užsimirštum. Tik klausimas: nuo ko reikia užsimiršti? Ar ne laikas būtų kaip tik atsipeikėti ir pabandyti būti žmonėmis, nes gyvuliai mes sėkmingai sugebame būti ir neišgėrę. Pažiūrėkite, kas vyksta gatvėse, didžiuosiuose prekybos centruose, kaip mes elgiamės su savo vaikais ir artimaisiais.

Jau nemaža dalis žmonių šventes sutinka bent kelis kartus persivalgydami, apsvaigę nuo alkoholio ir pigių šou; paaukoja kelis litus vargstantiems, nusiųsdami SMS žinutę, ir taip pasijaučia tikrais krikščioniais. Sakom, kad ką nors reikia daryti su mūsų vaikais, kad jie nevirstų nauja alkoholikų karta, tuo tarpu patys nebesuvokiame savo gyvenimo be svaiginimosi. Mes tapom nuolatinių išpardavimų vergais. Neabejoju, kad šiemet lietuviai vaikams pirs pigesnius žaislus, bet sąmonės konservantams pinigų nepritrūks.

Norisi palinkėti visiems, dideliu greičiu bėgantiems pasitikti švenčių, bent keletui minučių sustoti ir pagalvoti, ar tikrai negalim nieko pakeisti? Ar tikrai nebemokame bendrauti su artimiausiais žmonėmis neapsvaigę ir neužgesinę savo žmogiškumo? Ar bebėgiodami po parduotuves nepamiršom draugo, kuriam šiandien tikrai sunku, kuris labai apsidžiaugtų išgirdęs jūsų balsą telefono ragelyje?

Kodėl bijom sutikti šventes blaivūs ir atvira širdimi? Jau ne kartą istorijoje blaivios tautos nuveikė didelius darbus. Gal jau laikas ir mums?

O pabaigai Motinos Teresės palinkėjimai, kurie labai tinka mums, gyvenantiems šiame žmogui priešiškae laikmetyje.

“...Žmonės būna neprotingi, nelogiški ir egoistiški.

- Vis dėlto mylėkite juos!

Jeigu darote gera, žmonės Jums priskiria egoistinius ir savanaudiškus motyvus.

- Vis dėlto darykite gera!

Jeigu Jums pasisekė, įsigysite netikrų draugų ir tikrų priešų.

- Tegul Jums vis dėlto sekasi!

Gerieji Jūsų darbai bus užmiršti rytoj.

- Vis dėlto darykite gerus darbus!

Sąžiningumas ir nuoširdumas daro Jus pažeidžiamą.

- Vis dėlto būkite sąžiningi ir nuoširdūs!

Tai, ką Jūs kūrėte metais, gali būti sugriauta per trumpą laiką.

- Vis dėlto kurkite!

Vargšams tikrai reikia pagalbos, bet kai kurie žmonės gali Jus be perstojo atakuoti, jei šiems padedate.

- Vis dėlto padėkite!

Atiduodami pasauliui, ką turite geriausio, rizikuojate likti nuogi.

- Vis dėlto duokite tai, ką turite geriausio!"

AKTUALIJOS

HOMO SAPIENS – SIELA IR KŪNAS + LAISVAS PASIRINKIMAS

*Lietuvos moksleivių sąjungos
prezidentas Gabrielius Satkauskas*

Nuotr. iš asmeninio
G. Satkausko archyvo

Kiekvienoje bendruomenėje mūsų žemiškąją būtį su visais džiaugsmiais, vargais ir pasiekimais lemia atitinkamas gyvenimo ritmas, tradicijos ir vertybių hierarchija. Dievas sukūrė žmogų kaip protingą būtybę, apdovanodamas ją savo iniciatyva veikiančio ir už savo veiksmus atsakingo asmens kilnumu. Ar lietuvių tauta suvokia pasirinkimo laisvę atsakingai ir su kokiomis problemomis mums tenka susidurti naujame dešimtmetyje? Apžvelgsiu kelias tiesas ir pristatysiu daugeliui žinomas problemas, kurias visuomenei privalu suvokti, jei ateityje ketiname rinktis teisingus sprendimus kovoje su pagrindinėmis visuomenės piktžaidėmis – žalingomis priklausomybėmis. Mūsų siekiai ar veiksmai lemia būsimus pasirinkimus, ir rezultatai kartais gali varžyti mūsų bendruomenės laisves. Viena didžiausių problemų Lietuvoje – tai lėtinis alkoholizmas. Jis galioja visiems socialiniams sluoksniams ir amžių grupėms be jokios išimties.

Tiesa, jis rado ir labai gerą bei turinčią didelę paklausą, terpę. Alkoholis augina naują vartotojų klasę, Lietuvos ateitį – jaunimą. Žvelgiant iš ekonominės perspektyvos, valstybė „pakloja“ solidžią sumą, ugdydama tokią laisvą ir tolerantišką kartą, kai vienas litas, išleistas alkoholiui, teikia 3 litus nuostolių visai tautai. Tačiau tai menka kaina už šį kūnišką malonumą. Vyksta toks procesas, kurio mastą vargu ar pajėgime suvokti – tai asmens dvasios prapultis. Mūsų valdžia – tai tie ekonomistai, kurie klaidingai apskaičiavo koeficientą ir kietakaktiškai to nepripažįsta. Tai lyg matematinė progresija ar sunkiai besustabdomas kamuolys, riedantis nuo kalno ir įgyjantis vis didesnį pagreitį. „Mes – Lietuvos ateitis!“ – teigia jaunimo vedliai ir jų palaikymo komandos, minėdami valstybines šventes su buteliais rankose. Homo sapiens – mąstantis žmogus – šiandien jau nebemoka mąstyti. Koks paradoksas! Mes gyvename mokslo amžiuje, mes viską žinome! Bet... mes nebepažįstame savęs, nebesuvokiame savo prigimtų. Kodėl vykdome tik kūno užgaidas, egoistiškus jo norus? Juk tada atsiranda jaukus kampelis alkoholiui ir kitiems ydingiems pomėgiams tamsiausiuose mūsų dvasios užkulisiuose. Bet aš nenoriu, kad man vadovautų kūnas. Aš vadovausiu savo silpnavaliui, savanaudžiui ir patogumų mėgėjui kūnui!

Alkoholis – tai vienas blogiausių ydų šaltinių su nesibaigiančiais jų išteklių, kurių semti su nepasotinu godumu bėga žmonės, praradę viltį ar negavę tinkamo auklėjimo. Jie paskandina savo gyvenimus šiuose nuoduose. Žinau vieną neginčijamą tiesą (galima būtų pavadinti net dogma) – mūsų išrinktieji apako. Kalbu apie jų apatiją alkoholizmo problemoms. O kur mus gali nuvesti apakę vedliai? Juk visi prasmegsime alkoholio duobėje! Jau dabar jaunimas nebemoka linksintis be alkoholio. Tai vieša paslaptis, kurią žiniasklaida užglaisto gražia propaganda. O žmogau, tarnaujantis savo kūnui, ar pamiršai, kad kenki savo išvaizdai? Juk tu esi gyvas organizmas ir turi kepenis. Ir širdį. Ir inkstus! Ir išsišakojusią po visą tavo kūną nervų sistemą. Na, dar liko smegenys, kuriomis vis dar mąstome. Mes esame nuostabūs Dievo kūriniai, ir todėl alkoholis negali būti mūsų bendrininkas.

Mielas jaunime, ne aš vienas jau praradau viltį mūsų išrinktuosiuose. Gal pagaliau vienykimės ir dirbkime kartu dėl Tėvynės. Atėjo toks laikas, kai mums prireikia mokyti suaugusiuosius. Būdamas Lietuvos moksleivių sąjungos prezidentas, kviečiu tave į tą jaunimo ratą, kuris dar blavius ne tik kūnu, bet ir dvasia!

STUDENTO SKILTIS

JAUNIMAS LIETUVOJE GYVENA BLAIVIAU NEGU OLANDIJOJE

*Tarptautinės teisės ir verslo aukštosios mokyklos Teisės fakulteto Studentų mokslinės draugijos pirmininkė
Vita Liucija Vaišnytė*

Jungtinė Nyderlandų karalystė, dažniausiai vadinama Olandija, gerai žinoma ir mūsų lietuviams. Kaip bebūtų liūdna, tačiau dažnas jaunuolis,

paklaustas, ką jis galėtų pasakyti apie šią šalį, nė nesumirksėjęs išrėžtų: „Labai liberali šalis, kurioje visi gyvena taip, kaip nori“. Vos ištarus šios šalies pavadinimą, iš karto kyla asociacijos su raudonųjų žibintų kvartalo ir marihuanos sąvokomis. Deja, turbūt retas galėtų paminėti nuostabią šios šalies architektūrą, istoriją, ir keistas gatves, išraižytas kanalais, kuriuose plūduriuoja daugybė gyvenamų laivelų.

Praleidau šioje šalyje 7 mėnesius. Išvykau į ją pagal „ERASMUS“ programą (*Aut. pastaba*. Tai mainų programa studentams). Pabuvau, pamačiau, grįžau ir galiu pasidalinti savo mintimis apie jaunimo gyvenimą Olandijoje.

Aš gyvenau Groningene, mažame, gražiam ir jaukiame miestelyje, netoli Vokietijos sienos. Didžioji dauguma čia gyvenančiųjų – studentai. Taip pat apstu iš užsienio atvykusių jaunuolių, kurie mokosi pagal mainų programą arba studijuoja bakalauro bei magistro programas. Kuo šis miestelis pasižymėjo? Jau minėjau, jog jis jaukus, gali didžiulius gražius parkais, nuostabią architektūrą, o taip pat daugybę „coffe shop'ų“ (*Aut. pastaba*. Kavinių, kuriose parduodama marihuana) su dviem raudonųjų žibintų kvartalais. Taigi, jame galima rasti visko ... Dažnas studentas mintinai žino valandas, kada vyksta „happy hour“ akcijos, kurių metu galima įsigyti net du kokteilius už vieno kainą, arba alų dvigubai ar net trigubai pigiau negu įprastai. Kiekvieną pirmadienį vyksta „ERASMUS“ studentų vakarėlis, kai išimties tvarka vykdomos akcijos, kurios dar palankesnės studento kišenei. Jaunimas keliauja į tokias vietas gausiomis grupėmis. Taigi socialinis gyvenimas ten tiesiog virte verda. Šiaip olandų jaunimas nėra labai atviras naujokams, dažniausiai bendrauja tik su savais, t.y. vietiniais. Na, dar galima eiti į bendrabučiuose rengiamus vakarėlius, kuriuose alkoholio nesusikačiuojamos gausybės rūšių. Be abejonės, kas nors dar pasiūlys parūkyti „žolės“, kurios pasiūla taip pat niekas negali skųstis, juk galima nusipirkti vos ne ant kiekvieno kampo. Tiesa, vienu metu galima nusipirkti ribotą kiekį šio „gėrio“, tačiau apsukrus pirkėjas greit sumąsto iš vienos prekyvietės pasukti į kitą ir nusipirkti papildomai. Juk niekas netikrins. Iš tiesų Olandijoje legalu pirkti „žolę“, tačiau viešumoje rūkyti negalima. Bet niekas per daug į šį reikalavimą nekreipia dėmesio. Tai yra daugiau teorinis aspektas. Mano mieste buvo kelios vietos (barai ir klubai), kuriose leidžiama rūkyti viduje tiek marihuaną, tiek tabaką. Tačiau dažniausiai žmonės tai daro „coffe shop'uose“ arba uždaruose vakarėliuose. Daugiausia „žolę“ rūko užsieniečiai, atvykę čia studijuoti ar dirbti. Jiems tai – puiki pramoga, kadangi to negali daryti savo šalyje. Silpniems žmonėms tikrai nėra saugu šioje aplinkoje, kadangi priklausomybė nuo marihuanos gali labai greitai išsivystyti. Kelis kartus parūkęs su naujais draugais, gali būti tikras, kad kituose vakarėliuose būsi kalbinamas prisidėti prie jų kompanijos.

Dar vienas, mano galva, keistas dalykas buvo tai, jog suaugę, aukštąjį išsilavinimą turintys žmonės toleruoja alkoholį, net studijų metu tai demonstruoja. Štai konkretus pavyzdys. Universitetas, kuriame mokiausi, vykdė bendrą projektą su viena Vokietijos aukštąja mokykla. Mes, abiejų įstaigų studentai, susiskirstę į grupes, turėjome paruošti įmonės įkūrimo planą ir pristatyti jį komisijai. Džiugu, kad mūsų grupelė laimėjo geriausio pristatymo titulą. Už tai gavome prizą, kuris mane labai nustebino: kiekvienas gavome po knygą ir butelį vyno... Knyga, išties vertingas daiktas, tačiau butelis šioje situacijoje atrodė keistai. Tai atviras propagavimas jaunimui vartoti svaigiuosius gėrimus. Taigi vertėtų susimąstyti, kokią jaunąją kartą augina ši šalis. Viena mano draugė olandė yra sakiusi, jog jos draugų ir pažįstamų tarpe nebėra nei vieno vaikinio, kuris nerūkytų marihuanos.

Taigi, čia cigarečių vietą pamažu užgožia psichotropinių medžiagų turinti rūkomoji medžiaga.

Kaip gyvena rūkantieji šią medžiagą? Marihuana čia pakankamai pigi prekė – kaina labai panaši į vieno cigarečių pakelio. Paklausti, kodėl jie tai daro, jie vardina tokias priežastis: nemigą (tikima, kad apsvaigus lengviau užmigti), padidėjusį jautrumą ar pykčio protrūkį (tikima, kad apsvaigimas padės nusiraminti), norą pabėgti nuo problemų (pasaulis yra šlykštus ir neteisingas, o parūkius viskas pasidaro nebesvarbu, problemos pamiršamos), liūdesį (tikima, kad tai padės pralinksėti) ir pan. Taigi, kiekvienas susiranda pasiteisinimą, kuriuo akylai vadovaujasi ir tiki. Beje, atkreiptinas dėmesys į tai, kad visos tos išgalvotos priežastys sutampa su priežastimis, kurias pateikia

Nuotr. V. Vardumyan

nuo alkoholio priklausomi asmenys; šioms grupėms būdingas gailestis sau. Vienas mėgstamiausių pasiteisinimų, jog „rūkyti marihuaną nėra nieko blogo, kadangi tai natūrali medžiaga, auganti gamtoje. Tai geriau nei alkoholis ar tabakas, mat nuo „žolės“ neišsivysto priklausomybė, nesijaučia jokie pašalinio poveikio ir viskas labai gerai“. Tokių įtikinėjimų svečioje šalyje man teko klausytis ne kartą. Be abejo, tai - netiesa. Jeigu ir nėra jokio poveikio dabar, tai būtinai atsiras vėliau, ateityje. Natūralus augalas? Taip tai tiesa, tačiau ar tai ką nors keičia? Kai kurie iš stipriųjų narkotikų, pavyzdžiui, LSD, taip pat yra natūralios, augalinės kilmės, tačiau daugybė asmenų tampa priklausomi ir nemažą atvejų baigiasi mirtimi.

Pabaigai noriu pateikti savo įžvalgą. Džiugu, kad yra tokių žmonių, kurie kovoja prieš įvairias priklausomybes, buriasi į bendruomenes, organizacijas ir pan. bei neleidžia Lietuvos visuomenei nusiristi į priklausomybių liūną. Jie tvirtai žino, ką daro, savo žinias perduoda kitiems, padeda žmonėms nepaslysti, o suklupusius pakelia ir parodo, kad gyvenimas gali būti gražus ir be įvairių kvaišalų. Tiesiog jaunimui reikia įžvelgti ilgalaikes tautos vertybes ir jomis vadovautis.

ĮVYKIŲ KRONIKA

2009-09-16 Lietuvos blaivybės fondui vykdam Europos ekonominės erdvės ir Norvegijos finansinių mechanizmų subsidijų schemos „Nevyriausybinių organizacijų sektoriaus stiprinimas Lietuvoje“ paprojekčio „Blaivi karta“ veiklą Nr.12, Tarptautinės teisės ir verslo aukštojoje mokykloje suorganizuotas seminaras „Pilietinio aktyvumo ugdymas: psichiką veikiančių medžiagų kontrolės ir prevencijos problemos bei sprendimai“. Seminaro tikslas – skatinti visuomenę aktyviai dalyvauti psichiką veikiančių medžiagų prevencijos veikloje. Tokio pobūdžio seminarus Lietuvos blaivybės fondas numato surengti aštuoniose Lietuvos apskrityse.

Parengė Nacionalinės tabako ir alkoholio kontrolės koalicijos valdybos narė Jolita Malinauskaitė.

A. Dauderio nuotr.

2009-09-22 grupė Druskininkų „Atgimimo“ vidurinės mokyklos valančiukų su mokytojomis Aldute Turčinienė, Ramute Sinkevičiūtė ir valančiukų vadove Rima Baldauskaite praleido popietę istorinėje Jotvingių žemėje, Lazdijų rajone prie Rudaminos piliakalnio. Ten vyko įspūdinga šventė „Piliakalnių šviesa“, skirta Lietuvos vardo tūkstantmečiui ir Baltų vienybės dienai paminėti.

Gera organizuotas, puikiai meniškai parengtas teatralizuotas renginys, nuostabi Dzūkijos gamta pritraukė daugybę mokinių ir mokytojų ne tik iš įvairių Lietuvos mokyklų, bet ir iš užsienio (dalyvavo Seinų „Žiburio“ gimnazijos atstovai). Piliakalnio papėdėje šventę pradėjo deivės Audrona ir Gabija. Renginio dalyviai ir svečiai buvo sužavėti spektakliu, kuriame puikiai pasirodė karaliaus Mindaugas su žmona Morta bei didele palyda: rūmų damomis, princas, vienuoliai, būgnininkais ir kariais. Karalienei Mortai uždainavus „Tu neverk, motušėle, kad jaunas sūnus eis ginti brangiosios Tėvynės...“, entuziastingai pritarė žiūrovai, o aidas piliakalnių šlaitais atkartoj dainos žodžius. Mokinius maloniai nustebino puikus Lietuvos Krašto apsaugos savanorių pajėgų Dainavos apygardos Druskininkų I-osios rinktinės karių pasirodymas. Šventės dalyvių alkį numalšino gardi kareiviška košė, o troškulį - kvapni arbata.

Parengė Druskininkų „Atgimimo“ vidurinės mokyklos tikybos mokytoja Ramutė Sinkevičiūtė.

2009-10-19 Druskininkų „Atgimimo“ vidurinės mokyklos valančiukai prieš Vėlinės tvarkę apleistus kapus. Šventa valančiukų pareiga ne tik atsilauki priėj blogus įpročius, sukeliančius įvairią priklausomybę, bet ir daryti gerus darbus. Vienu iš tokių darbų pasirinkome niekieno netvarkomų apleistų kapų sutvarkymą. Noriai ir energingai darbavosi visi: mergaitės grėbė lapus, komponavo originalias puokštes iš rudeninių gėlių, uogų, medžių šakelių, įvairiaspalvių lapų, uždegė žvakutes ant sutvarkytų kapų; berniukai rovė tiesiog ant kapo išaugusius medelius, nešė šiukšles į kontenerius. Aktyviausi buvo 7a klasės valančiukai. Mokiniams vadovavo ir savo darbu rodė pavyzdį mokytojos Aldutė Turčinienė ir Ramutė Sinkevičiūtė. Baigę darbą pasimeldėme už pamirštus mirusius, už kuriuos galbūt niekas nesimeldžia.

Parengė Druskininkų „Atgimimo“ vidurinės mokyklos valančiukų vadovė Rima Galdauskaitė.

2009 m. spalio mėn. Biržų „Aušros“ vidurinės mokyklos 8a klasės mokinės valančiukės, vadovaujamos tikybos mokytojos Nijolės Baliutavičienės, suorganizavo išvyką „Artimo meilę vargstantiems“. Penkios mergaitės (Rūta Dambrauskaitė, Lauryna Gedvilaitė, Simona Kučiauskaitė, Gabrielė Šamšonaitė, Kamilė Imbrasaitė) ir mokytoja lankėsi Valterių šeimoje, kuri neseniai neteko tėčio ir senelio. Viešnios šiai šeimai nuvežė dovanų, taip pat sutvarkė kapus. Be to, mergaitės su mokytoja aplankė Skaistkalnės bažnyčią ir jos požemius, Velniapilį, Muoriškių dolomitų atodangas, Sandoriškių ažuolą, Dūminio ir Dauguviečio sodybas ir kt. Grįžusios namo, visos džiaugėsi, kad prasmingai ir įdomiai praėjo laikas.

Parengė Biržų „Aušros“ vidurinės mokyklos 8a mokinė Rūta Dambrauskaitė.

N. Baliutavičienės nuotrauka

2009-11-06 Vilniaus miesto savivaldybės konferencijų salėje įvyko Nacionalinės tabako ir alkoholio kontrolės koalicijos metinis suvažiavimas. Daugiau apie jį skaitykite „Valančiukų aidas VALANČININKAMS“ 2 puslapyje.

Parengė Nacionalinės tabako ir alkoholio kontrolės koalicijos atstovė spaudai Vaida Liutkutė.

V. Gurskienės nuotr.

Parengė Mažeikių rajono Viekšnių gimnazijos mokytoja, Valančių vadovė Violeta.

2009 m. lapkričio 6-22
Viekšnių valančiai su savo mokytojomis Violeta Gurskiene ir Henrita Kateiviene prisidėjo prie pasaulinės kampanijos „Visuotinė švietimo savaitė“, kurios tikslas - atkreipti visuomenės dėmesį į maisto trūkumą pasaulyje, maisto vartojimo kultūrą ir įpročius.

2009-12-12 Kazlų Rūdos blaivystės sąjūdis surengė Vilkaviškio vyskupijos vaikų ir jaunimo konferenciją „Blaivi tauta – laisva tauta“, skirtą Lietuvos vardo tūkstantmečiui paminėti. Renginio metu buvo eksponuojami konkurso darbai: 238 piešiniai ir 43 rašiniai. Konferenciją pradėjęs A. Jankauskas dėkojo projekto rėmėjams ir konferencijos dalyviams už dalyvavimą. Pranešime pasidžiaugė ne tik gausiais moksleivių darbais, bet ir tuo, kad jau parašytas tęstinis projektas išleisti

D. Kriščiūnienės nuotr.

„Girių versmės“ vadovė Vitalija Filipova įvertino rašinius, o dailininkas Vytautas Aputis - piešinius. Visiems dalyviams buvo įteikti padėkos raštai, o nugalėtojai gavo diplomus ir knygyno „Pegasus“ dovanų kuponus. Po apdovanojimo visi bendravo prie šventiško stalo.

Parengė Vilkaviškio vyskupijos Kazlų Rūdos valančių vadovė Dalė Kriščiūnienė.

2009-12-17 Leipalingio pagrindinės mokyklos valančiai, nešini pintine su boluojančiais popieriniais angeliais, ėjo lankyti vienišų, ligotų, prie lovos ar vežimėlio prikaustytų žmonių. Kaip visada, mus lydėjo Leipalingio valančių globėja ir šios gerumo akcijos iniciatorė O. Bleizgienė, mokytojos R. Šumskienė bei M. Galvanauskienė. Mūsų tikslas - parodyti šioms likimo nuskriaustiesiems, kad jie nėra pamiršti, kaip niekam nereikalingi, kad mūsų trumpas apsilankymas jiems bus tarsi maža dovanėlė švenčių proga. Tačiau, pravėrę pirmąsias duris, supratome, jog vienišam ar ligotam žmogui toks aplankymas

nėra tik mielas menkniekis; parodytas dėmesys jiems be galo svarbus. Nepajęgtume apibūdinti visų užplūstančių jausmų, kai senoliai į tave žiūri šiltu, dėkingu žvilgsniu, kai, sakant sveikinimo žodžius, močiutė apsipila ašaromis, kai iš lovos pasikelti negalintis žmogus rodo į kuklų angelėlį, prieš kelerius metus valančių dovanotą, o dabar kabantį virš lovos, kai senelė rūpestingai delnuose suspaudžia tavo sušalusias rankas.

K. Rutkauskaitės nuotr.

Parengė Druskininkų savivaldybės Leipalingio pagrindinės mokyklos valančių Kornelija Rutkauskaitė.

2009 m. gruodžio mėn. Viekšnių gimnazijos valančiai dalyvavo bendrumo akcijoje „Kalėdinis atvirukas vienišam žmogui“. Vaikai piešė atvirukus, kuriuos perdavė „Carito“ darbuotojoms. Atvirukai pradžiugino vienišus žmones, laukiančius šv. Kalėdų.

Parengė Mažeikių rajono Viekšnių gimnazijos mokytoja, Valančių vadovė Violeta.

V. Gurskienės nuotraukos

2009-12-27 Vilniuje (Gedimino pr. 9) įvyko Vyskupo M. Valančiaus blaivystės sąjūdžio Vilniaus skyriaus narių ataskaitinis rinkiminis susirinkimas. BS ir BS Vilniaus skyriaus valdybų narys Vytautas Uogelė pasveikino susirinkusius, palinkėjo sveikatos, energingos veiklos naujaisiais 2010 metais. Invokacijai žodis buvo suteiktas neformaliai dvasios vadui, blaivystės veteranui kun. Algimantui Keinai. Buvo sugiedotas Lietuvos Respublikos valstybinis himnas, pasimelsta už per ataskaitinį laikotarpį mirusius blaivininkus. Vėliau buvo pristatytos skyriaus valdybos pirmininkų Liongino Semėno (ankstyvesnio) ir Juozo Šaulio (iki šiol buvusio) ataskaitos.

Išrinkta nauja, žymiai atjauninta 11 asmenų Vilniaus skyriaus valdyba. Jos sudėtyje nauji žmonės: Antanas Baskas, Darius Baublys, Vaidotas Jakubonis, Jolita Malinauskaitė, Juras Naudžius, Mantas Šulskis, Tomas Taškauskas.

Po oficialiosios dalies prasidėjo meninė. Koncertavo ansamblis „Giedra“ (vadovė Milda Andriulienė). Visus sužavėjo Maišiagalos ir Ukmergės mokinių šokiai (vadovė Danutė Lukšienė). Įdomiai programą

J. Malinauskaitės nuotraukos

atliko Ukmergės bočių ansamblis „Sedula“. Savo kūrybą apie girtuoklius skaitė ukmergietė poetė Zuzana Stundžienė.

Pasibaigus meninei daliai, jaunesni dalyviai sukosi valso sukūryje, trypė polką. Senjorai, buvę aktyvūs sovietmečiu pusiau nlegaliai veikusio blaivystės klubo „Sąjūdis“ nariai grupelėse dalijosi anų laikų prisiminimais. Tada vakaronės buvo labai laukiamos kaip didelė šventė.

Parengė Vyskupo M. Valančiaus blaivystės sąjūdžio veteranas Jonas Kačerauskas.

Išėjo amžinybėn Juozas Kančys - Valančiukų senelis, patriotas, kovotojas dėl blaivybės ir Lietuvos vaikų šviesesnės ateities. Nuotraukoje: Vyskupo M. Valančiaus blaivystės sąjūdžio ilgametis pirmininkas Juozas Kančys (stovi prie vėliavos kairėje) su jaunaisiais blaivininkais valančiukais ir jų globėjais. Prisistatymas visuomenei Trakuose, 2003 m. Plačiau apie a. a. Juozą Kančį skaitykite atskiro „Valančiukų aid“ įdėklo VALANČININKAMS psl. 1-2.

SVEIKINAME KONKURSO „2009 METAI – 365 BLAIVIOS DIENOS!“ NUGALĖTOJUS

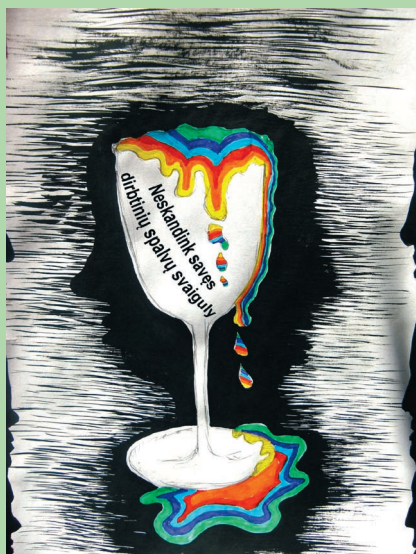
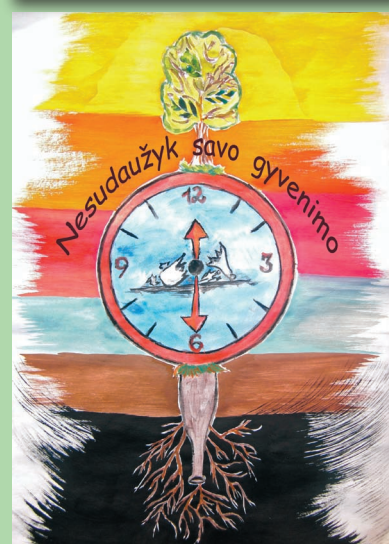
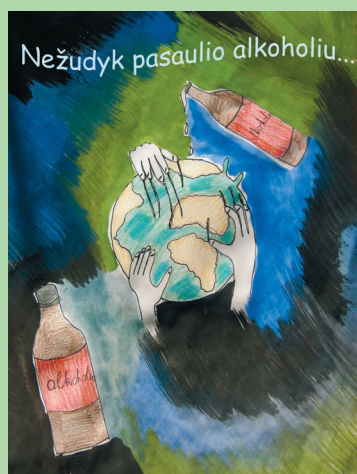
Debora Meškytė (7 m.) iš Viekšnių už eilėraščių „Baisieji burtai“;

Tomas Taškauskas (22 m.) iš Vilniaus už eilėraščių „Pokalbis“;

Kauno „Varpo“ gimnazijos mokinės: Laura Pranculytė (11 kl.), Viktorija Stonevičiūtė (10 kl.), Justė Laucevičiūtė (10 kl.); Dovilė Lapinskaitė (10 kl.) - už atvirukus.

Kauno „Varpo“ gimnazijos mergaičių darbai

Mergaičių darbams vadovavo mokytojos Onutė Dailidavičienė ir Daiva Kablienė.

KONKURAS TĘSIASI!!!

DALYVAUK! PASIKVIESK DRAUGUS!

Mieli Lietuvos moksleiviai ir studentai,
būkite aktyvūs, atsakingi už savo, savo šeimos, savo bendruomenės sveikatą;
blaiviai gyvenkite ir linksminkitės;
puoselėkite sveiko ir kultūringo gyvenimo tradicijas;
junkitės prie Lietuvos jaunimo judėjimo „Blaivybė – mano stilius!“

Vyskupo M. Valančiaus blaivystės sąjūdis skelbia konkursą
„2010 METAI – 365 BLAIVIOS DIENOS!“

(daugiau apie tai rasite interneto portale: www.blaivus.lt)

Konkurso tikslas – propaguoti kultūringą, blaivų ir sveiką gyvenimo būdą tarp jaunimo, plėsti blaivios kartos bendraminčių ratą, ugdyti pilietiškumą.

Konkurse gali dalyvauti visi Lietuvos moksleiviai ir studentai bei kitas jaunimas iki 29 m. amžiaus. Priimami ir kolektyviniai darbai. Vienas asmuo gali dalyvauti ir pristatyti įvairių žanrų darbus.

Konkurso žanrai: **eilėraštis** (geriausi eilėraščiai bus spausdinami „V.a.“!), **atvirukas** (geriausias atvirukas bus tiražuojamas!), **video klipas** (geriausi klipai bus patalpinti interneto portale: www.internetinetv.lt, rodomi kino teatruose!), **akcija** (Jūsų pasiūlyta akcija bus surengta visoje Lietuvoje!), **foto** (bus surengta geriausių darbų paroda!), **autoritetas** (išrinkite iš savo bendruomenės autoritetą, sveiko gyvenimo būdo propaguotoją ir aprašykite jo savybes, gyvenimo stilių!), **šokis** (sukurkite šokį ir jį nufilmuokite!), **esė** (geriausi esė bus spausdinami „V.a.“!), **memorandumas** (parašykite įsidėmėtinų dalykų raštą Lietuvos visuomenei, kuriame būtų propaguojamas sveiko gyvenimo būdas!), **daina** (sukurkite sveikuolių dainą!), **stilius** (aprašykite /galite ir nupiešti eskizus/ blaivaus jaunuolio stilių: gali būti aprangos, gyvenimo būdo, laisvalaikio tradicijų ir t.t.), **šūkis** (sugalvokite šūkį!!!). Jūsų kūrinių ir idėjų lauksime ištisus 2010 m. (iki 2010 m. gruodžio 1 d., nevėluokite!).

Savo kūrinius siųskite elektroniniu paštu: jaunimojudejimas@blaivus.org arba žemės paštu: Konkurso „2010 metai – 365 blaivios dienos!“ atrankos komisijai, Vyskupo M. Valančiaus blaivystės sąjūdis, A/d 3518 Vilnius-1, 09117 Vilnius. Tel. pasiteiravimui: +37060164069.

Gerbiami konkurso dalyviai prašomi nurodyti: savo vardą, pavardę; vadovo/ės vardą, pavardę (jei yra); amžių; adresą; telefono numerį; el. pašto adresą; Skype adresą.

Konkurso rezultatai bus paskelbti 2010 m. gruodžio 27 d. svetainėje: www.blaivus.lt Konkursas baigsis linksmu festivaliu Vilniuje! Prieš festivalį visi konkurso dalyviai bus pakviesti į Lietuvos Respublikos Seimą, nugalėtojai apdovanoti rėmėjų prizais ir dovanomis!

Iš anksto dėkojame už aktyvų dalyvavimą konkurse!

Su pagarba,

konkurso „2010 metai – 365 blaivios dienos!“ koordinatore Jolita Malinauskaitė

J. Malinauskaitės nuotr.

A. Pupeikytės nuotr.

LINKSMI PASTEBĖJIMAI

Kas iš to rūkymo – vieni dūmai... (Adolfas Valatkevičius)
Geriantis į kitų sveikatą prageria savąją. (Algis Cimbalaitis)
Jėga siekia laisvės, silpnumas – priklausomybės. (Bronius Jauniškis)
Nikotinas kenksmingas jūsų sveikatai netgi tada, kai jūs rūkote taikos pypkę. (Anzelmas Katkus)

Dirbti su ugnele nereikia dirbti su cigarete lūpose.

(Kęstutis Mikoliūnas)

Neieškok įkvėpimo butelio dugne, - juk mūzos skraido, o ne plaukioja. (Algis Cimbalaitis)

Jau geriau tegu skamba tuščias juokas negu pilnos taurės.

(Zenonas Bernotas)

Vyras stiprus, bet vynas stipresnis. (Algis Cimbalaitis)

Lašas po lašo ir kepenis pratašo. (Kęstutis Mikoliūnas)

Tas, kuris nuolat geria iki dugno, dažniausiai ten ir nusileidžia.

(Anzelmas Katkus)

Ar turi dublerį, kad savęs nesaugai? (Irena Jašinskaitė)

Surinko „Valančiukų aidą“ vyriausioji redaktorė Jolita Malinauskaitė

VALANČIUKŲ AIDAS

Leidėjas: Vyskupo M. Valančiaus blaivystės sąjūdis
ISSN 1648-6579

Jūsų straipsnių, pasiūlymų, pastabų laukiame:

el. p.: jaunimojudejimas@blaivus.org

ir vytautasuogele@yahoo.com

Vyšnių g. 2/52-19, LT-02173 Vilnius

Tel. 8-5-216 5478, +37060164069

Vyriausioji redaktorė - Jolita Malinauskaitė.

Red kolegijos nariai: Jonas Kvederaitis,

Vytautas Uogelė, Danutė Valentukevičiūtė.

Dizaineris – Andrius Beržas

Išleido I.Šapiro firma „InSpe“

Tel./faks. 8 (5) 239 59 00

Tiražas 8000 egz.